

POVEZANOST NAS REŠUJE

V Sloveniji večkrat govorijo o „slovenskem čudežu v Argentini“, mi pa ravno tako vztrajno pripominjamo, da tega čudeža nikjer ni bilo in ga tudi ni, da pa je za njim samo trdo delo, žrtvovanje in trdna povezava v osnovnih vrednotah. Tu je osnovni temelj naše skupnosti.

Prišli smo iz iste zgodovinske pojave, slovenskega naroda in katoliške vere, skupaj pretrpeli vojsko in revolucijo, predvsem to zadnjo, ki nam je vtisnila tisto podobo, ki smo jo ponesli iz domovine, ko smo jo morali zapustiti z begom za rešitev golih življenj, ki jih pa večina naših vojakov ni mogla.

Življenje v taboriščih brez upa na prihodnost nas je tudi povežalo v skupnost in nas opredelilo. In kot nove naseljence v tej deželi - ko se še nismo znašli in iskali dela in jela - smo se družili pri mašah in prireditvah, pri petju in kulturi. Skupna ideja, zgodovina in borba so nam dale moč, da smo naredili vse to, kar danes imamo, z zastojnim delom, trdom in prostovoljnimi „davki“ - finančno podporo skupnosti. Iz centra „na Martincu“ in pozneje „na Ramonu“ smo se širili v predmestja, bliže svojim domovom, v Ramos in Lanus, San Justo in San Martin, Carapachay, Pristavo in Beraategui, pa še širše v notranjost države.

V teh razdaljah - na ure vožnje ali na tisoče kilometrov - nas je družilo le nekaj vezi. Neoprijemljivih je bilo dovolj: ideja, versko življenje, spomini in upanje. A oprijemljive so bili medsebojni obiski, pogovori, delo v domovih in organizacijah, igra in pesem, in še in še.

Važno vlogo v tem je imel naš tisk. Zavedali smo se, da je to tista močna pajčevina, ki nas povezuje v še tako oddaljenih krajih. Izdajali smo knjige, kulturne, politične, verske, izdajali

smo mesečnike (nekaterih ni več med nami: Slovenska beseda, Vestnik, Slovenska pot, Sij slovenske svobode itd), veliko pa jih je še ostalo in odlično izpolnjujejo svoje poslanstvo kot fokalna središča. *Duhovno življenje*, ki smo ga podedovali še od Kastelica in Hladnika, pa naš časopis *Svobodna Slovenija*, ki je pred 50 leti postal tednik in je - hvala Bogu! - to še danes.

Ta je širil našo demokratično idejo po vsem svetu, se vrinjal tajno v Slovenijo, pa med nami širil resnico, branil svobodo in utrjeval demokratičnost. Razgledoval se je po Argentini, po naših občestvih, po rojstvih in smrtih, po dogajanju doma in po svetu, pisal komentarje in razčlenjeval politiko, zahteval spremembe doma in trdnost načel.

To svoje delo opravlja še sedaj. Ker ni praktično možnosti, da bi dobili novice in komentarje od neodvisnih demokratičnih glasil doma, smo še vedno navezani na naš časopis, ki se trudi slediti svojim prejšnjim idejam.

Pri tem ga moramo podpirati vsi, vsak po svoji moči. Pošiljajmo novice iz naše skupnosti, pišimo pisma s svojimi pogledi, utrjujmo idejno jasnost s svojimi članki, odstopajmo novice, ki jih zvemo od doma.

In seveda je še materialna nuja, da časopis živi dalje. Ostanimo njegovi naročniki v teh težkih časih krize v Argentini, kakor so bili naši starši naročniki lista, ko še niso imeli skoraj pesa za hrano.

Ideja nas je družila preko pisanja časopisa in idej, ta naj nas še vedno povezuje v njem. Podprimo s kakršnim koli sodelovanjem naš list in mu ostanimo zvesti še v naprej, da bo „čudež“ še dolgo kazal na naše prepričanje, delo in zvestobo.

TD

Peterle o združitvi SKD in SLS

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojze Peterle je v intervjuju na TV Slovenija 5. januarja med drugim spregovoril o razlogih za nasprotovanje te stranke državnemu sofinanciranju izgradnje Termoelektrarne Trbovlje 3 (TET 3) ter kritično ocenil delo slovenske vlade v minulemu letu. V zvezi s procesom združevanja krščanskih demokratov z ljudsko stranko (SLS) pa je dejal, da bo združitev - ko bo do njega prišlo - pomenila veliko normalizacijo slovenskega političnega prostora, saj ni smiselno, da so istovodne ali istovetne politične sile razdeljene.

Združitev teh dveh strank bi po njegovi oceni močno motivirala volilce in bi lahko pripeljala do predvolilne koalicije nove združene stranke in socialdemokratske stranke (SDS) v okviru večinskega sistema. To ne bi le normaliziralo slovenskega političnega prostora, ampak bi ga tudi poenostavilo in ga naredilo preglednega. Stališče

krščanskih demokratov do združevanja s SLS ostaja nespremenjeno: krščanski demokrati so odprti za ta proces, za katerega vedo, da bo zahteven. „Vemo, da na silo ne gre, hkrati pa tudi, da je v bazi obeh strank veliko pričakovanje, da do tega pride. O pripravi na združitev se lahko pogovarjamo tudi ob tem, da je SLS v vladi. Jasno pa je, da SLS ne more vztrajati do konca na tej ladji, nato pa obrniti smer in se peljati verodostojno naprej,“ je poudaril Peterle.

Predsednik SKD je kritično ocenil delo slovenske vlade, ki je v minulemu letu naredila „izredno malo“. Do vlade je kritičen predvsem zato, ker ta „ne odgovarja na izzive časa“. Peterle sicer priznava nekatere pozitivne dosežke vladne koalicije, njen bistveni problem pa vidi v nezmožnosti odločanja celo o manj zahtevnih projektih. Nasprotno pa Peterle ocenjuje, da je opozicija v minulemu letu delovala dobro, kar priznava tudi Bruselj.

Večina proti TET 3

Po zadnjih podatkih o neuradnih in delnih izidih glasovanja na referendumu o financiranju izgradnje nadomestne termoelektrarne v Trbovljah (TET 3) se je po v nedeljo 91,25 odstotka vseh prešteti glasovnicah proti zakonsko načrtovanemu financiranju izreklo 77,62 odstotka volilk in volilcev, za pa je glasovalo 20,24 odstotka volilk in volilcev.

Po zadnjih podatkih se je referendum o TET 3 udeležilo 26,71 odstotka oziroma 417.813 od skupno 1.564.382 volilnih upravičencev.

Referendum je uspel samo v treh volilnih okrajih v Zasavju. V Trbovljah se je za

državno sofinanciranje izgradnje TET 3 opredelilo 84,18 odstotka, v Hrastniku 80,55 odstotka, v Zagorju 59,13 odstotka.

Vse pomladne stranke so bile proti financiranju te termoelektrarne, ker je bila načrtovana po bivših nerentabilnih socialističnih metodah in bi njeno zgubo morali plačevati vsi davkoplačevalci, pa še bi centrala zelo onesnaževala okolje. Če misli Slovenija priti v Evropo, ne sme svojega gospodarstva še sedaj obremenjevati z negospodarskimi investicijami. Kot je videti, so ljudje bili istega mnenja, razen v Trbovljah in okolici, kjer je itak levica najmočnejša.

KOALICIJA SE KRHA

Svet Liberalne demokracije Slovenije (LDS) je 7. januarja za zaprtimi vrati ob še vedno trajajočem dvomesečnem koalicijskem premirju ocenil stanje v koaliciji. Poleg sklepov v zvezi s kršitvijo koalicijske pogodbe s strani ljudske stranke (SLS) ob glasovanju o interpelaciji zoper ministra za šolstvo Slavka Gabra je najvišji organ LDS pred nedeljskim referendumom o načinu financiranja TET 3 podprl izgradnjo termoelektrarne.

Kot je dejal predsednik LDS in vlade Janez Drnovšek, je kritična razprava članov sveta LDS o kršitvi koalicijske pogodbe s strani SLS v primeru interpelacije zoper ministra Gabra „izzvenela v resno opozorilo“, vendar se svet LDS ni odločil za prekinitve koalicijske pogodbe. LDS pa vztraja na tem, da se to ne sme več zgoditi ter da se zagotovi spoštovanje koalicijskih dogovorov in programa, ki si ga je koalicija postavila v tem mandatu.

V koalicijskih pogovorih - koalicijski sestanek naj bi bil že v torek prihodnji teden - naj bi skušali zagotoviti, da se takšne kršitve ne bodo več dogajale, je poudaril premier Drnovšek. V zvezi z zaostrenimi razmerami v koaliciji glede niza kadrovskega vprašanja je premier Drnovšek dejal, da predlogi SLS za novega obrambnega ministra niso zdeli dovolj dobri, tako da se bodo pogovori o kandidatu nadaljevali.

Svet LDS pričakuje, da bo koalicija sprejela potrebne odločitve na področju kadrovske politike in pri tem tako v pri-

meru predloga za imenovanje generalnega državnega tožilca kot za obrambnega ministra upoštevala načelo kompetentnosti. Če usklajene rešitve na tej podlagi niso možne, pa svet LDS predlaga, da vlada in njen predsednik zagotovita spoštovanje teh načel.

V Dragatušu v Beli Krajini pa so se 8. januarja na celodnevem srečanju sestali poslanci, ministri in najožje vodstvo Slovenske ljudske stranke (SLS). Popoldanski del seje so namenili predvsem odnosu poslanskega kluba SLS in vodstva stranke ter težavam v koaliciji.

Sestanek v Dragatušu je poslanska skupina zahtevala že decembra, saj poslanci čutijo pomanjkanje komunikacije z vodstvom, zlasti s predsednikom Marjanom Podobnikom. Po srečanju za zaprtimi vrati je vodja poslanske skupine Franc Zagožen povedal, da so se posvetili zlasti odnosu parlament - vlada, temu, kako bolje delati v poslanski skupini in kako disciplinirati lastne poslance. Razprava je bila na trenutke ostra, zlasti v analizi odnosa z vlado - poslanci po besedah Zagožna niso priznawali niti lastnim niti ministrom liberalne demokracije.

Govorili so tudi o tem, kako bolje organizirati delo v vladni koaliciji. Po Zagožnovih besedah je razčiščevanje medsebojnega odnosa v koaliciji zahtevala prav ljudska stranka, saj naj bi bila komunikacija med vladnimi partnerji premajhna, danes celo popolnoma zaustavljena. Zagožen je zavrnil včeraj nanizane očitke s strani liberalne demokracije, češ da je glavni krivec trenutne koalicijske krize SLS. Dejaj je, da je bila koalicijska pogodba večkrat kršena predvsem s strani LDS, in sicer ob zaostankih pri sprejemanju nekaterih vitalnih zakonov, kot na primer pri zakonu o denacionalizaciji, o kmetijskih zemljiščih, o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, na področju energetske politike in TET3.

Pred napovedanimi koalicijskimi pogajanjmi bo SLS zahtevala dosledno izvajanje koalicijskega sporazuma. Kar se vztrajanja v sedanji koaliciji tiče, SLS za zdaj druge alternative ne vidi; tako kot liberalna demokracija pa tudi ljudska stranka po Zagožnovi oceni napoveduje možen razhod, če pogovori ne bi bili uspešni.

Po STA

STRAN 4:

Punca, ti ne razumeš

Zgodilo se je v Sloveniji...

POGOVORI Z MANJŠINO

Predsednik državnega zbora Janez Poldobnik je sprejel predstavnike slovenskih organizacij v Italiji. Pogovori so potekali v luči priprav na srečanje s predsednikom Deželnega sveta Furlanije Julijske krajine Antoniom Martinijem, ki se bo 15. januarja mudil na pogovorih v Ljubljani. Sogovorniki so glavno pozornost namenili zakonu o globalni zaščiti slovenske manjšine ter gospodarstvu in čezmejnemu sodelovanju. Sprejema so se udeležili še predsednik komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu Marijan Schiffrer, državna sekretarka MZZ Mihaela Logar in generalna konzulka v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan.

NAJBOLJŠE SLOVENSKO PODJETJE

Po mnenju bralcev revije Business Central Europe (BCE), ki jo izdaja založniška hiša The Economist, je najboljša slovenska podjetja Lek. Za najboljšega vodjo podjetja v Sloveniji PA so bralci BCE izbrali Marka Voljča, direktorja Nove Ljubljanske banke, ki je bila izbrana tudi za najboljšo slovensko banko.

OD KOD ENERGIJO?

Na TV Slovenija so priredili anketo o gradnji TET 3. Načrtovano gradnjo nove trboveljske termoelektrarne je podprlo le 22% vprašanih, skoraj 60% pa jih je bilo proti. Nasprotniki gradnje TET 3 so predlagali kot skrajno možno, vendar še sprejemljivo rešitev obnovo TET 2. Z njimi se je strinjalo skoraj 46% vprašanih, 19% se jih je izreklo proti obnovi TET 2 in proti gradnji nove termoelektrarne. 15,5% jih je vztrajalo pri načrtovani gradnji TET 3. Manjkajočo električno energijo bi bilo po mnenju

vprašanih mogoče nadomestiti na več načinih: z varčevanjem (91%), gradnjo hidroelektrarn, malih hidroelektrarn in plinskih elektrarn (50%), uvozom manjkajoče energije in nadomestno energijo iz toplarn. Samo 25% bi jih manjkajočo energijo nadomestilo z novimi termoelektrarnami.

POGOVORI O JEDRSKI ELEKTRARNI

Hrvaški minister za gospodarstvo Nenad Porges je potrdil, da se bo s slovenskim kolegom Metodom Dragonjo v začetku prihodnjega tedna pogovarjal o meddržavnem sporazumu o jedrski elektrarni Krško, okrog katerega sta državi po njegovem mnenju dosegli določen napredek. Slovenski je po Porgesovih besedah deloma sprejemljiv, o preostanku pa se je moč pogovarjati, saj obstaja določena stopnja soglasja okrog solastništva in paritet v solastništvu.

JAMBOREE

V Čilu se je končal 19. Svetovni skavtski jamboree, ki se ga je na prehodu v zadnje leto tisočletja udeležilo 34.000 skavtov z vsega sveta, tudi iz Slovenije. Iztočnica srečanja je bilo tudi prijateljstvo, medkulturno razumevanje in strpnost ter iskanje rešitev za boljše življenje in svet, zlasti mir, ki bo podlaga za prihodnost. Slovenski skavti so na poti v Santiago obiskali naše rojake v Buenos Airesu.

EVRO

V obdobju od 1. januarja do 5. januarja se je vrednost enotne evropske valute evro po srednjem tečaju Banke Slovenije s 188,46 tolarja povečala za 0,11 tolarja oziroma 0,06 odstotka na 188,57 tolarja.

Predavanje

dr. Jožeta Bernika

Institut za mednarodno pravo Advokatske zbornice v San Isidro je priredil v petek, 18. decembra 1998 izredno sejo, na kateri je predaval dr. Jože Bernik, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa. Tema je bila: „La Nueva Democracia en Europa central“, s posebnim poudarkom na razmere v Sloveniji. Predavanje je vzbudilo veliko zanimanje in mu je sledila dolga debata in mnogo vprašanj o dilemah demokracije v naši dobi.

Vital Ašič

Slovenija na CD

Slovenija je dobila konec lanskega leta prvi interaktivni atlas s podnaslovom Slovenija na zemljevidih, slikah, v besedi. Pripravila so ga založba Mladinska knjiga, Geodetski zavod Slovenije in podjetje Globalvision v obliki zgoščenke CD-ROM za računalnik.

Nastal je na podlagi prilagojenih kart Atlasa Slovenije, omogoča hitro iskanje po topografskih kartah in mestnih načrtih ter dostop do opisov 1900 izbranih krajev, naravne in kulturne dediščine, predstavljene tudi s 1500 slikami. Interaktivnost zgoščenke se kaže v možnosti vnašanja osebnih podatkov in zapiskov, merjenja razdalj, iskanja dodatnih informacij prek vgrajenega internetnega brkljalnika ter orientiranja v prostoru s pomočjo satelitske navigacije.

Slovenski film nagrajen

Na mednarodnem festivalu kratkometražnega filma v Sydneyu v Avstraliji, ki je potekal od 3. do 9. januarja 1999, je zmagal slovenski film Boštjana Mašera študenta Akademije za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani.

Dokumentarec „Romeo in Julia iz Kočevskega Roga“ prikazuje zgodbo Antona, ki se v domu za ostarele zaljubi v Mileno. Pričneta živeti skupaj, po nekaj letih pa se odločita za življenje v kočevskih gozdovih. Žal pa Milena po letu dni umre in Anton ostane sam - s spomini; preseli se do tako zelenih morskih obal, toda kljub vsemu ga spomin na svojo zadnjo veliko ljubezen, Mileno ne zapušča niti za trenutek.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Vse bralce pisec ponižno prosi, naj mu odpustijo. A ponoviti se moramo k že neštetokrat oguljeni kosti ponovne predsednikove kandidature. Sicer pa nismo edini. Kar pogledajte dnevnik. Povsod je ta zadeva na prvih straneh, kot da bi bilo to edino važno od vsega, kar se v Argentini dogaja.

KO SE CEPI DLAKA

V zadnji številki smo pisali o sestanku, ki ga je imel senator Reutemann s predsednikom. Bivšega guvernerja iz Santa Fe so ponovno predlagali kot alternativnega predsedniškega kandidata peronizma. A s tistega sestanka je Reutemann odšel prepričan, da mu kandidatura nikakor ni zagotovljena spričo spoznanja, da se Menem ni dokončno odrekel možnosti lastne ponovne kandidature. To prepričanje je izrazil tudi v novinarskem intervjuju in obenem izjavil, da se dokončno umakne iz predsedniškega tekmovanja.

Reutemannove izjave so sprožile pravcati plaz, najprej v peronistični stranki, nato pa v politični javnosti sploh. Številni resni in vestni peronisti so spoznali, da je predsednikova igra ponovno odplavila enega vrednih kandidatov. S tem pa stranka zahaja v položaj, ki ne bo preveč ugoden v tem volilnem letu. Zato so bile reakcije nekoliko bolj ostre kot doslej, čeprav je videti, da vsak gleda na stvar tudi z vidika lastne koristi. Med vsemi pa je prednjačil guverner province Entre Rios, Jorge Busti, ki je zahteval, da se „tej zadevi ponovne izvolitve napravi konec“.

Menem sam je seveda kot doslej uprizorjal dvojno igro. Po eni strani je priznal, da mu ustava ne dopušča ponovne kandidature, po drugi pa zatrjeval, da bi „gotovo“ ponovno kandidiral, če bi mu to dopustila. Za tem se je pritoževal, da je „edini“ v vsej državi, kateremu ustava prepoveduje kandidirati (seveda ni omenil, da je tudi „edini“, ki je bil dvakrat zapovrstjo predsednik). Ko so ga vprašali, če je možno, da bi kandidiral, če bi vrhovno sodišče drugače razumelo ustavo in ga habilitiralo, je dejal, da je to „praktično nemogoče“ (ni pa dejal, da ne bi kandidiral).

Če pogledamo izjavo, ki jo je podal julija lanskega leta, potem ko je buenosaireski guverner Duhalde zagrozil s plebiscitom o ponovni predsednikovi kandidaturi, bomo videli, da je odpoved vsaj svojevrsna. Tam je zatrdil, da je po resnem premisleku „sklenil zapustiti vsakršno akcijo, ki bi vodila k možnosti ponovnega tekmovanja leta 1999“. Ni pa dejal, da ne bo kandidiral, če bi akcija koga drugega ali kake skupine odprla možnost ponovne kandidature.

Bralci bodo rekli, da s tako analizo samo iščemo dlako v jajcu (ali da „iščemo dlako v mleku“, da nas bodo tudi mladi razumeli). Spričo danega položaja je včasih potrebno, da se tudi dlaka cepi. Poleg tega predsednik nikdar pozneje ni jasno izrazil, da se odpoveduje ponovni kandidaturi. Nasprotno, izrazil je vsako priložnost, da je sejal nejasnost in zbujal dvom.

KJE JE MEJA?

Občestvo političnih opazovalcev v Argentini se danes loči v dve veliki skupini. Eni, ki trdijo, da je predsednik dokončno namenjen ponovno kandidirati in bo to tudi izvedel; in drugi, ki menijo, da je vse le igra z namenom, da ohrani nedotaknjeno moč v državi do odhoda z oblasti, v stranki pa v nedogled.

Obe poziciji sta po svoje ekstremni in je verjetno resnica nekoliko tu nekoliko tam. Ni mogoče zanikati, da so predsednikove sanje in želje usmerjene v tretji mandat. Dobro se zaveda, da ni nobene možnosti

ustavne reforme in da edina pot vodi skozi Vrhovno sodišče. Mnogi menijo, da se predsednik ne bi upal podvzeti te poti, pa se motijo. A Menem se tudi zaveda, da to predstavlja veliko nevarnost tako v notranjem kot v zunanjem vidiku. Morda se bolj ozira na zunanje. Ko se je te dni mudil na uradnem obisku pri predsedniku Clintonu, je skrajno pazil, da ne bi beseda nanesla na to možnost. Iz Washingtona že nekaj časa pošiljajo jasne namige, da jim ne bi prijala ponovna kandidatura. Tak odlok Vrhovnega sodišča bi dokončno spodkopaval temelje argentinskih jurističnih stabilnosti. To pa ni najboljša priporočila za argentinsko politično, zlasti pa ne gospodarsko povezavo s svetom.

Upoštevajmo tudi Menemovo izigravanje lastnih in nasprotnikov s to zadevo ponovne kandidature kot sredstvo, namenjeno ohranjanju oblasti. Predsednik se boji, da bi mu spričo konca mandata ušle vaje iz rok. Stopamo namreč v najtežjo dobo ustavnega življenja, ko na obzorju vstaja možnost politične spremembe na oblasti. Nekaj takega se je dogajalo predsedniku Alfonsinu, ki je skušal položaj rešiti na ta način, da je izredno zgodaj sklical volitve. Korak se je spremenil v pravi boomerang, tako da je moral oblast zapustiti kar šest mesecev pred koncem mandata.

Še nekaj pa bi zabeležili izmed predsednikovih izjav preteklega tedna. Na vprašanje glede tega, če bo „Menem kandidiral za predsednika“, je odgovoril da „Carlos ne“. Je s tem hotel namigniti, da lahko kandidira „Edvard“, njegov brat? Večkrat smo že omenili to možnost, ki je večina opazovalcev pušča ob strani. Tudi danes se povračamo k njej.

S tem, da se dokončno ne odloči glede lastne niti glede druge kandidature v stranki, se Menem drži v sredini scene, ima v šahu stranko in ostalo politično skupnost in ohrani možnost, da v tej igri izsili vsaj remi („tablas“, kot v šahu, zaradi ponavljanja potez), če ne že zmage.

UGIBANJA, LE UGIBANJA

Kako se bo spričo tega položaja razvijala argentinska politika, je zaenkrat vprašanje, kateremu ne najdemo odgovora. Ostanemo nam ugibanja, le ugibanja. A kaj se, da tudi predsednik z vso svojo bistrlostjo in gibčnostjo ne more obvladati vseh odtokov. Marsikatera njegova poteza rodi obratne sadove od pričakovanih. Zadnja afera okoli Reutemanna je dosegla, da sta se oba že veljavna predkandidata, Duhalde in Ortega, zedinila v zahtevi, naj bodo notranje volitve aprila, ne pozneje. Temu se pridružuje vedno več ostalih veljakov, med njimi marsikateri guverner celo iz skupine menemistov (že prej omenjeni Busti).

Medtem pa se je Menem mudil v ZDA, kjer je obiskal predsednika Clintona. Ves trud obiska je bil usmerjen v namen, da bi pridobil ameriško pomoč v Malvinski zadevi. Malvinsko otočje (Falkland za večino Evropejcev) se zadnje čase suče v ospredju argentinske politike. Človek se večkrat vpraša, če ni drugih važnejših ali nujnejših vprašanj v tukajšnji družbi, da se toliko sila polaga v vračanje otokov.

Tudi v tem ni jasnega odgovora. A naj nam bralci dovolijo analizo, prav tako z obrazom obrnjenim v prihodnje volitve. Ko je bil leta 1982 prestiž vojaške vlade na najnižji točki in je državo pričel pretresati val stavk in socialnega nemira, so oboroženi oddelki zasedli Malvinsko otočje in pregnali Angleže. S tem je vlada dosegla da je bilo konec osporovanja, in prejela trdno zaslonbo prebivalstva, medtem ko je general Galtieri postal skoraj narodni heroj. Si Menem dela upa v tej smeri?

Seveda so to ponovno le ugibanja.

Umrli Primož Ramovš

V 78. letu je 10. januarja v Ljubljani umrl zadnji predstavnik modernistične kompozicijske šole, slovenski skladatelj in akademik Primož Ramovš.

Starosta slovenskih skladateljev, eden najpomembnejših glasbenih ustvarjalcev 20. stoletja Primož Ramovš, je zadnjih petdeset let takorekoč v celoti obvladoval slovensko in tujo glasbeno sceno kot ustvarjalec in tudi kot poustvarjalec. Bil je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti in častni član Slovenske filharmonije.

Primož Ramovš je za svoj obsežen in kvaliteten opus prejel Prešernovo in Kozičovo nagrado in bil leta 1988 imenovan za častnega člana Slovenske filharmonije. Od leta 1977 je bil častni član SAZU.

Vedno je rad orgljal pri raznih mašah v stolnici; dejal je, da se pri tem potopi v religioznost in da ga glasba popelje bliže k Bogu.

Slovenci v Argentini

Razpeta med kontinenti

Mezzosopranistka Bernarda Fink Inzko

Slovenska družina Fink iz Argentine je znana po vsem svetu. Ne samo zaradi svoje slovenske zavednosti, ampak tudi zaradi njenih glasbenih talentov. Bernarda se je podala v svet kot mezzosopranistka, njena mlajša sestra Veronika je že tudi pela v ljubljanski Operi, zdaj živi z družino na Miami, brat Marko Fink, tudi svetovno znan pevec pa že nekaj let živi v domovini svojih staršev v Sloveniji.

Mezzosopranistka Bernarda Fink Inzko se je rodila v Buenos Airesu, tam je tudi končala glasbene študije. Leta 1985 se je preselila v Evropo in tam nastopala s svetovno znanimi simfoničnimi orkestri od Dunaja do Berlina in Prage, Londona in Pariza do Amsterdama in še kje. Seveda tudi v Kanadi, ZDA in na Japonskem. V Ženevi se je spoznala z diplomatom Valentinom Inzkom, Slovencem iz Avstrijske Koroške, in poročila sta se, danes imata dva otroka, in kot pravi Bernarda smeje, „cigansko življenje“...

Svetovno znano pevko in avstrijskega diplomata sva srečala prvič v torek, 5. januarja 1999, po uprizoritvi Monteverdije-

ve opere Odisejeva vrnitev ali The Return of Ulysses to his Homeland ali Il Ritorno D'Ulisse in Patria, kjer je Bernarda nastopala za holandsko Opero v glavni vlogi Penelope (v Sydneyu, op.ur.). Po napornem izvajanju te klasične opere (v italijanskem jeziku) je bila kar nekam utrujena, bilo je tudi že pozno ponoči, okoli nje pa sta še skakljala otroka. Zato sva se z Bernardo in soprogom Valentinom dogovorila za pogovor čez dva dni v hotelu kjer je družina stanovala.

V hotelskem apartmaju sta naju hčerka Valentina in sin Simon pozdravila v lepi slovenščini, tako se sicer pogovarjajo tudi doma; otroka govorita tri jezike, razen slovenskega še nemškega in češkega, saj je g. Inzko služboval na Češkem kot diplomat šest let. Bernarda pa govori kar sedem jezikov.

Glas Slovenije: Gospa Bernarda, očitno se navdušujete za klasiko, to ste dokazali tudi zdaj, ko ste si izbrali vlogo Penelope v operi „aristokratskega komponista“ in „očeta moderne opere“, tako mu namreč pravijo, Claudia Monteverdija, ki je živel od leta 1567 do 1643. Se vam ne zdi, da ga v svetu vse premalo izvajajo, saj ni skrivnost, da je za zahtevnejše okuse?

B.F.: Doma smo bili v intelektualni družini že zgodaj uvedeni v literaturo. Ko sem bila še mlada, sem veliko brala in tako sem prišla tudi do te glasbe do katere čutim posebno afiniteto, ne morem razložiti zakaj. Ni da bi bila specializirana za staro glasbo, v njo sem bila vržena in sem se tako dobro počutila, zato me zdaj tudi večkrat vabijo različne operne hiše. Monteverdi je pa tisti, ki

Nad. na 6. str.

Družina Fink-Inzko v Sydneyu

Zaključek šolskega tečaja svetih Cirila in Metoda v Mendoza

V nedeljo 13. decembra je bila po maši v Slovenskem domu sklepna šolska igra v dveh slikah **Modra vrtnica** pisateljice Kristine Brenkove.

Igra je potekala v dobi kraljev, kraljičen in navadnih ljudi. Fantazija se je prepletala z realnostjo. Kralj bi se rad poročil s svojo vrtnarico, zato je odločil, naj bi hčerka-princeska prevzela kraljevsko krono. Razglasil je, da jo bo dobil princ, ki ji bo na praznik vrtnic prinesel pravo modro vrtnico, tako „ki diši in v zemljo se vsadi, da nove vrtnice rodi“. Princ iz Dalatamataje je prinesel izrezljano modro vrtnico, princ iz Indijekaramindije vtakano svilen modro vrtnico. Sosedov Janezek pa narisano modro vrtnico. Vsi so bili zavrnjeni. Po poti pa je prišel fant s piščalko, ki je že obhodil ves svet. (Med vso igro se je slišala njegova melodija). Srečal je princesko, ki mu je povedala, da čaka fanta z modro vrtnico. Ta bistrež pa je utrgal lep šipkov cvet in ga ji izročil. Ker je bil princski fant všeč, mu je veselo zatrdila, da ji je prinesel pravi pričakovani modri cvet. Ko je za to kralj izvedel in želel okronati fanta s piščalko, tega s princesko nista sprejela. Fant je predlagal kralju, naj okrona dvornega norčeka, ki si je to zelo želel. Tako se je zgodilo v zadovoljstvo vseh.

Nastopali so: princeska - Lucija Trtep Grintal, dvorni norček - Frido Šmon Ocvirk, zvezdogled - Robert Plath Pregelj, vrtnarica - Zofija Štumberger Hirschegger, princ iz Dalatamataje - Friderik Štumberger Hirschegger, sosedov Janezek - Niki Štumberger Hirschegger, vzgojiteljica - Alenka Llanos Nemanič, prva dvorna dama - Astrid Stopar Artač, druga dvorna dama - Barbara Bajda Šmon, stražar - Niko Žumer Šmon, služabnik princa iz Dalatamataje - Sebastian Bajda Šmon, služabnik princa iz Indijekaramindije - Damijan Hirschegger Nemanič. Sodelovali so tudi trije, že bivši učenci, zdaj srednješolci, kralj - Avguštin Šmon Ocvirk, princ iz Indijekaramandije - Boris

Bajda Šmon, in fant s piščalko - Janez Bajda Šmon.

Igro je naučila in režirala voditeljica tečaja Lenčka Božnar. Scenografijo je pripravila sama s pomočjo Jožeta Štirna. Za glasbo je poskrbel Tone Štirn. Šepetalka je bila Maruška Štirn. Pri šminkanju sta pomagali ge. Helena Hirschegger Štumberger in Anica Štirn Arrigoni.

Lepa kratka in zelo dobro izvedena igrice je v vseh gledalcih vzbudila dobro voljo in jih večkrat spravila v smeh. Otroci so na splošno obvladali lepo slovenščino, predvsem nekaterim je slovenska beseda zelo gladko tekla. Mnogo je bilo ploskanja, ker bila res prijetna in zanimiva igra!

Po prireditvi so učiteljice razdale učenecem spričevala. Za tem so otroci, ki letos končujejo tečaj (osem jih je bilo), prejeli v dar od voditeljice Slovinčni dodatek h knjigi Dober dan slovenščina (Donaj, Vladimir, Ljubljana, 1996). Oni pa so ji izročili šopek rdečih nageljnov z imeni vseh osmih.

Sledile so zahvalne besede Anice Štirn Arrigoni v imenu šolskega odbora in vseh staršev ter Davorina Hirscheggerja, predsednika Društva Slovencev, ki je poleg zahvale izrečene vsemu učiteljskemu zboru vzpodbujal starše, naj še naprej pošiljajo svoje otroke v tečaj in tudi povabijo znanke, ki tega ne delajo, za naslednje leto. Otroci so nato izročili darila vsaki učiteljici: Lenčki Božnar, Eriki Bajda, Nežki Bajda Bellandi, Maruški Štirn, Tončki Šmon, Urški Šmon in Angelci Šmon Bajda. Lepa gesta je bila, ko je Lenčka Božnar poklicala na oder tri srednješolce, ki so radi sodelovali pri igri in jim poleg poljuba podarila še rdeč nagelj iz svojega šopka.

Kot je že v navadi, je bil zaključek „zaključka“ hladen. Vsak otrok je namreč prejel sladoled! Pa ne samo šolski otroci, tudi tisti, ki so mladi v srcu, torej učiteljice, starši in vsak od navzočih, ki ga je želel.

Veseli in hvaležni smo se počasi razšli. M.I.F.G.

MARKO KREMŽAR

OB UVODU V ČRNO KNJIGO

(5) - KONEC

Nobenega dvoma tudi ni, da imajo debato o odstranjanju in postavljanju spomenikov, ki jih skušajo sredstva javnega obveščanja v Sloveniji prikriti, če ne celo osmešiti, globok pomen. V isti luči se šele izkaže pomembnost odločitev ministrstva za šole, ki zamenjuje zgodovinski spomin 'z uradno doktrino'; postane pa tudi razumljivo, zakaj sedanja oblast ne želi, da bi plapolale ob praznikih po Sloveniji slovenske zastave, kajti tudi narodna zavest se hrani iz spomina.

Ob teh vprašanjih, katerih se pisec Črne knjige ponovno dotakne ob koncu uvoda, tečejo odločitve za moralne vrednote pa tudi za razčiščen in umirjen spomin, ki je tako pravica rajnih, kakor še ne rojenih, pa dolžnost vseh živih.

LAŽ, ORODJE SISTEMA

Kadar je v deželah pod partijskim nadzorom prišlo na dan vsaj malo resnice, so nosilci komunističnih totalitarnih režimov hitro pričeli spreminjati realni teror v „alegorijo revolucije s stavki kot: 'kadar sekaš les, letijo iveri', ali 'ne moreš narediti pogače, če ne razbiješ jajc'. Na kar je odgovoril Vladimir Bukovsky, da je videl dovolj razbitih jajc, pa nobene pogače. (...) Najhujše je bila brez dvoma perversnost jezika. S čaranjem besed, se je sistem

koncentracijskih taborišč spremenil v prevzgojno ustanovo, in rablji... so imeli za nalogo spreminjati ljudi starega kova v 'nove ljudi'. Taboriščne zapornike so 'prosil' s silo, naj verujejo v sistem, ki jih je spremenil v sužnje" (34), povzema avtor pretresljivo dejstvo, ki ga potrjuje vsa knjiga. Čaranje besed, jemanje pomena besedam kot so svoboda, tovarištvo, pravica, bratstvo..., jemanje vrednosti izrečeni besedi, bo morda dediščina komunistične formacije, ki bo najdalj težila nove rodove.

Navadno, „laž ni nasprotje resnice, stricto sensu, ker se vsaka laž naslanja na drobce resnice“, opozarja avtor brave, ki komunističnih propagandnih metod ne poznajo od blizu. „Zato je razmeroma lahko popraviti pogoje, ki jih je zmaličila komunistična propaganda, silno težko pa je nekoga, ki vidi nepopolno, pripraviti do tega, da bi svoje intelektualno stališče spremenil. Prvi vtis je bil poln predsodkov in tak ostane. (...) Zaradi svoje propagandne sposobnosti, ki je nad vsako primerjavo in ki temelji v veliki meri na perversnosti jezika, so komunisti uspeli uporabljati celo moč kritike usmerjene proti njihovim terorističnim metodam, za pobijanje iste kritike. Pri tem so še tesneje stnili vrste aktivistov in simpatizerjev z obnovitvijo svoje komunistične veroizpovedi.“ (34)

„Zahod je bil dolgo neverjetno slep za

komunistično propagando. Zapleten je bil zaradi lahkovernosti do izredno zvitega sistema, iz strahu pred sovjetsko močjo in zaradi cinizma politikov in špekulantov,“ ugotavlja avtor in se ustavi nato pri lahkovernosti, kateri so zapadli zahodni politiki v Jalti in še po njej. (35) Ko omenja, da se je „hotenemu ali nehotenemu nepoznanju zločinske razsežnosti komunizma pridružila, kot navadno, še brezbriznost naših sodobnikov do soljudi,“ skuša pojasniti, da izhaja ta, prej kot iz trdosrčnosti, iz preprostega dejstva, da se vsak zanima predvsem za probleme, ki so mu blizu, ostale nesreče pa dojema, v tem stoletju, ki je polno nesreč, manj prizadeto. Ta ugotovitev brezbriznost morda pojasni, a je nikakor ne more opravičiti.

Gre za pomanjkanje vzajemnosti, ki pa se ne pričinja na mednarodni ravni. Bolj solidarno družbo bo treba pričeti graditi, ali morda bolje obnavljati, pri temeljih, to je pri družini.

TRIJERAZLOGI ZA USPEŠNOST PRIKRIVANJA

Pisec nadalje zelo posrečeno ugotavlja, da ima prikrivanje komunistične zločinske razsežnosti, poleg že omenjenih še „tri posebne razloge. Prvi od teh je v samem pojmu revolucije. Še vedno traja in ne kaže, da bi se kmalu končal, dvoboj okrog ideje revolucije, kot so jo razumevali v 19. in 20. stoletju. Njeni simboli, rdeča zastava, internacionala, stisnjena pest, se prikažejo ob vsakem večjem socialnem gibanju. Če

Guevara je spet moderen. Revolucionarna gibanja so aktivna, se izražajo javno in prosto, ter zavračajo s prezirom vsak izraz kritike glede zločinov svojih predhodnikov.“ (36)

„Drugi razlog je povezan s sodelovanjem Sovjetov pri zmagi nad nacizmom, kar je dovolilo komunistom skriti svoj končni cilj, ki je bil prevzem oblasti, pod masko gorečega patriotizma. (...) Antifašizem je postal za komuniste dokončna nalepka, v imenu antifašizma jim je bilo mogoče utišati najbolj trdovratne nasprotnike. (...) Ker je predstavljal po zavezniških poraženi nacizem 'absolutno zlo', se je komunizem zlahka in skoraj mehanično prevesil v tabor dobrega.“ (37) Resničnost sovjetskega osvobajanja Evrope je ostala na Zahodu prikrita. Tako časniki kot zgodovinarji so povojno pripoved poenostavili. Zamolčali so, da je šlo v Evropi ob koncu vojne za dve popolnoma različni osvoboditvi. „Ena osvoboditev je vodila v obnovo demokracij, druga pa je omogočila pot diktaturam. V srednji in vzhodni Evropi je sovjetski sistem nameraval naslediti (nacistični) Reich tisočih let. Witold Gombrowicz izraža v skopih besedah dramo teh ljudstev takole: 'Konec vojne Poljakom ni prinesel svobode; v žalostni srednji Evropi je pomenil le zamenjavo ene noči z drugo. Hitlerjeve rablje so zamenjali Stalinovi.'“ (37) Pri tem ni odveč spomniti, da je tudi naša Slovenija del te žalostne srednje Evrope. Domači rablji so prišli iz Stalinove šole.

Tretji razlog, za skrivanje resnične po-

Nad. na 4. str.

O ŽENSKIH HLAČAH IN ZASTONJSKIH POTOVANJIH

Punca, ti tega ne razumeš

Razumljivo je, da z zanimanjem prebiramo, kadar v Sloveniji kaj pišejo o nas. Vsak človek rad vidi, da je predmet pozornosti. Zato vestno brskamo za članki o „argentskih Slovincih“, pa naj bo v Družini ali v Delu, da imenujem dvoje nasprotnih pozicij. Seveda, potem smo včasih užalosteni, ker pisanje ni vedno prijazno.

To pretirano zanimanje je sad dejstva, da smo bili desetletja zamolčani in je še vedno neka novost, da nas po demokratizaciji upoštevajo v javnih občilih. Upoštevanje pa je lahko različne narave; včasih je dobrototno, drugičrat slabonamerno. Pa tudi temu se človek privadi, da ga tepejo, čeprav smatra, da bi bil vreden pohvale.

Pred kratkim je doma izšla knjiga „Otroci dveh domovin“, ki je študija o drugi generaciji naše emigracije. Spisal jo je nam že znani Zvone Žigon, sedaj pri Inštitutu za izseljenstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU). Delo je nadvse zanimivo in bi predlagal, da ga vsi vestno preštudiramo in soočimo njegove poglede z našimi. Avtor sam v zasebnem pismu prijatelju priznava, da je v mnogih zadevah „kritičen“. Kritika pa je vedno dobrodošla, seveda pod pogojem, da je dobronamerna ali pa vsaj, da je stvarna in njen namen ni rušiti. Skozi tuja očala lahko vidimo stvari, ki so nam sicer neopazne. Ob tem moramo biti avtorju hvaležni, čeprav včasih z njim ne soglašamo.

Če me je Žigonova knjiga veselo prešnetila, me je pa zelo užalostil komentar o njej, ki ga je v Delu (Književni listi, 12. novembra 1998; članek je nato ponatisnila še Ameriška domovina, 26. nov. 1998) napisala nam tudi znana Alenka Puhar, pod naslovom „Domotožje iz Patagonije“ (?). Škoda; večkrat berem kake njene spise in se mi zde stvarni, umestni in pozitivni. A to pot je drugače. Nič nimam proti strokovnemu pogledu članka (na to se gospa očividno spozna). Zbodel me je kriterij, po katerem izbira primere, citate ali anekdote. Zboleli so me nekateri komentarji in naračnost razjezila strupena vprašanja.

Dobro vemo, da ni potrebno klevetati, da nekoga očrnilo. Dovolj je, da o njem zastavimo dvomno vprašanje, pa ga spravimo ob čast. Tak je primer, ko gospa zapiše: „Ali je mogoče biti hkrati še Slovenec in moderen, demokratičen Argentinec?“ S tem enostavno vsiljuje bralcu

prepričanje, da tisti, ki smo „še Slovenci“ ne moremo biti moderni, še manj demokratični. Ker sem član generacije, o kateri piše, bi srčno rad vedel, na podlagi česa mi Alenka Puhar očita pomanjkanje modernizma ali demokratičnosti.

Seveda ni ta edini sporni zapis v članku. Saj piše tudi o „modrecih“, ki „vladajo tej miniaturi državi“; in trdi da „v tej argentinski enklavi ne prenesejo modernih izmišljij, pa četudi gre samo za ženske hlače“. Se vidi, da gospe že dolgo ni bilo pri nas, sicer bi si prihranila blamažo vsaj s to zadevo o hlačah.

Nekaj pa me je v članku naravnost užalostilo. To je, da od vseh številnih trditvev in anekdot v knjigi Alenka Puhar popolnoma izven konteksta citira le izjavo majhne deklice, ki sredi Patagonije trdi, da „ko bom velika, bom učiteljica slovenščine, da bom lahko šla zastonj v Slovenijo“. Da ni dvoma o namenu citata, ob koncu celotnega članka avtorica v „post scriptum, da se ne izgubi v množici neprebranih strani in knjig“ navede še stran, na kateri je ta izjava zabeležena, in omenja številko še druge strani, kjer ima deklica vrstnike, ki „hodijo v cerkev(?) na sobotni srednješolski tečaj - malo zaradi slovenščine, še bolj pa zaradi končnega izleta v Slovenijo, kamor bodo smeli sami, brez nadzora staršev.“

Joj, kakšen škandal. Ti ljudje so pa res popolnoma nenormalni: skupina mladih hoče iti na potovanje pa brez nadzorstva staršev! V čem je izrednost tega pojava, ne vem. Če pa je gospa hotela namigniti, da se našim mladim slovenščina kreše in da hodijo na tečaj samo zaradi potovanja (in seveda učiteljice poučujejo le zaradi zastonjskega obiska Slovenije), naj bo le mirna. Štejem si v čast, da sem bil član prve skupine abiturientov STRMB in nismo nikamor potovali. Kakih petindvajset letnikov je za nami veselo dokončalo tečaj, ne da bi se jim sploh sanjalo o kaki možnosti obiska Slovenije. In če bi to potovanje naenkrat postalo nemogoče, tudi ne bo zmanjkalo dijakov v naših učilnicah.

Zadeva učiteljic je bolj kočljiva. Citat deklice, izvzet popolnoma iz konteksta, je nesramno namigovanje na „zastonjska potovanja v Slovenijo“. Desetletja in desetletja so naše učiteljice poučevale in edino plačilo je bil iskren „Bog lonaj“. Če je

PISMA BRALCEV

BESEDA ZAHVALE PRIJATELJU PO 50 LETIH

Buenos Aires, 24. januarja 1949. Ameriška vojaška ladja General Blaeck pristane v pristanišču. Izkrkali smo se številni potniki raznih narodnosti. „Sensación térmica“ 35-40°C in v zimskih oblekah. Preimenovali so nas iz beguncev v priseljence. Naš prvi začasni dom je bil Emigrantski hotel. Tu bomo morali čimprej urediti vse potrebne uradne papirje in legitimacije. In potem?!

Po nekaj urah premikanja in čakanja po hotelu in iskanju prtljage se po zvočniku oglasi uradnik-Slovenec, naj se takoj javim v prvem nadstropju. Na hodniku na vrhu stopnic me je že čakal Vinko Aljančič. On je že pred nami odšel iz taborišča. Po kratkem pozdravu ves presenečen po nistem vedel kaj reči. Vinko nadaljuje: „V

industrijskem metalurgičnem podjetju, kjer sem zaposlen, rabijo še delovnih moči.“ Če hočem, takoj dobim mesto in delo v svojem poklicu, kar je nadvse hvalevredno. Kdo ne bi sprejel tako ugodne ponudbe?

Druga njegova skrb je bilo stanovanje. Bila je stanovanjska kriza, posebno še za naše prazne žepe. Tudi tu je bilo odprto srce prijatelja: „Če nas je že deset pod eno streho, bomo pa napravili prostor še za dva, tudi za tvojo ženo Angelco!“

Kako to povrniti, poplačati? Ne z besedo ne materialno ni mogoče. Priklenjen si na bolniško posteljo. Največja uteha, sreča in zadovoljstvo ti je gotova tvoja žena Francka in družina.

Hvala Tebi, prijatelj Vinko!

Angelca in Janez Jenko

bila potem nekaterim dana možnost obiska daljne domovine, je to poleg priložnosti potrebnega strokovnega izpopolnjevanja le skromna zahvala za dolgoletni trud. Nikomur ni nič podarjeno. Če bi naše učiteljice vse ure, ki jih žrtvujejo v poučevanju slovenske besede in pesmi, v udeležbi sej in pripravljanju učne tvarine, namenile v plačano delo, pa čeprav le kot služkinje po domovih, bi v nekaj letih nabrale dovolj denarja za luksuzno potovanje v Slovenijo, pa še bi jim ostalo, da bi na primer lahko kupile zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije in ga poklonile gospe Alenki Puhar, da bi lahko nekoliko bolj stvarno presojala argentinske Slovence.

Sicer pa naj bo avtorica brez skrbi. Če bo šlo tako naprej, bomo kmalu ostali tudi brez teh potovanj. V začetku vsakega leta in zastonj se sedaj vršijo vsaki dve leti; učiteljice si morajo same plačati 20% stroškov vožnje, ostali del vozovnice pa založiti, da se jim potem vrne. In ker argentinska gospodarska kriza hudo prizadeva tudi „še Slovence“, bo marsikateri učiteljici to „zastonj“ potovanje nemogoče. Dejansko se je letos že dogodilo, da izbrana oseba ni mogla potovati zaradi denarnih razlogov, druga je sklenila ostati doma, ker je smatrala, da je celoten način organiziranja nečasten, tretjo (ki naj bi nadomestila eno prvotno vpisanih) pa so s praznimi razlogi zavrnili iz Ljubljane. Izbiro, kdo potuje in

kdo ne, namreč sedaj opravljajo v Ljubljani, morda zaradi „modernizma“ in „demokracije“.

Ob vsem tem mi je spomin nehote poromal v tisti večer, ko smo se poslavljali od umrle učiteljice Mije Markež. V množici, ki se je zbrala na „Markeževini“, si lahko srečal zrelega moža, katerega je pokojna „gospodična Mija“ poučevala še v taborišču v Avstriji, ali pa dvanajstletnega fantiča, kateremu je še zadnjo soboto prilivala ljubezen do slovenske besede. Čez polnoč je že bilo, ko se je skupina mladih s Pristave zbrala ob krsti. Po stari slovenski navadi (res, nič „modernej“) sta molitev in slovenska pesem glasno odmevali v noč. Solze v očeh pa so bile plačilo pokojni, ki ga ne odtehta nobeno „zastonj potovanje“, ker so bile izraz iskrene hvalnosti in ljubezni.

Avtorica članka se je spravila na stvar, ki je ne razume. In to je vedno nevarno. Naša skupnost je sicer lahko objekt sociološke študije, a naše življenje je vredno spoštovanja. To je ena temeljnih človekovih pravic. Omenjeni članek pa je kot pljunek, ki je padel na grob tolikih naših učiteljev, ki so se v tujini izželi v ljubezni do Slovenstva, pa naj so si ga predstavljali moderno ali starinsko. Saj je krščanstvo tudi vedno manj moderno, pa nas uči, naj odpustimo tistim, ki „ne vedo, kaj delajo“. Sem spada to pot tudi gospa Alenka Puhar.

Tone Mizerit

Ob uvodu...

Nad. s 3. str.

dobe komunizma, ki ga navaja uvod v Črno knjigo, „je manj očit, in njegova razlaga je bolj kočljiva. Po letu 1945 se je pojavil genocid Judov kot paradigma modernega barbarstva in to do take mere, da je osvojil ves prostor, s katerim so razpolagale množice v dvajsetem stoletju, za občutenje in razumevanje strahot. Po tem ko so komunisti v prvem obdobju zanimali nacistično specifično preganjanje Judov, so kmalu uvideli prednost, ki jo lahko dosežejo s takim priznanjem, ki stalno oživlja antifašizem.“ (37) (...) „Kako bi si bilo mogoče predstavljati, da so ti, ki so pomagali s svojo zmago pri uničenju genocidnega (nacističnega) sistema, uporabljali enake metode?“ (38)

Za večino zahodnjakov, tudi politikov in kulturnikov, je bilo vsekakor enostavnejše kaj takega si ne predstavljati.

DOLŽNOST ZGODOVINE

V to posplošeno zaslanjanost Zahoda je udarilo že omenjeno poročilo Nikita

Hruščova 24. februarja 1956. Od takrat o strahotah komunizma niso vedeli le tisti, ki tega niso hoteli.

Ob vsem polprikrivanju je Hruščov vendarle dejal med drugim tudi: „Danes vemo, da so bile žrtve preganjanja nedolžne. Imamo neizpodbitne dokaze da so bili, daleč od tega, da bi bili sovražniki ljudstva, marveč so bili pošteni možje in žene... Kako naj se delamo, da nismo vedeli kaj se dogaja? (...) V življenju vsakega, ki je zakrivil zločin, pride trenutek, ko mu izpoved zagotovi milost, če ne oproščenja.“ (39) To so besede, ki jih je izrekel vodja sovjetske partije pred več ko štiridesetimi leti. Kdaj bomo slišali kaj podobnega iz ust zadnjega voditelja slovenskih komunistov? Ali upa, skupaj s tovariši, na 'milost in odpuščanje' brez 'izpovedi', ki se je zdelo potrebna celo njegovemu sovjetskemu kolegu?

Prišel je čas, da se vprašamo, pravi Courtois, „kakšno mesto ima zločin v komunističnem sistemu?“ Na to vprašanje odgovarja s sodelavci na naslednjih osemst straneh in sicer zato, ker gre za dejanja, ki so bila „dolgo časa hote pogreznjena v tajnost arhivov in vesti.“ (42) „Druga dolžnost, ki jo izpolnjuje to delo, pa je povezana s spominom. Počastiti spomin rajnih je

moralna dolžnost, predvsem še, ker gre za nedolžne in anonimne žrtve Moloha absolutne oblasti, ki je hotel izbrisati vsak spomin nanje. Po padcu berlinskega zidu in po razsulu središča komunistične oblasti v Moskvi, se nahaja v Evropi matrica tragičnih izkušenj XX stoletja, pa tudi pot za sestavo skupnega spomina. (...) Ta dolžnost zgodovine vsebuje nedvomno moralni vidik.“ (43)

KONEC UVODA

Črna knjiga komunizma je, po avtorjevih besedah, priložnost za premislek, ki „naj bo vztrajno voden po ljudeh, ki se zavedajo, da ne smemo pustiti skrajni desnici, katera je vedno bolj prisotna, privilegija, da bi samo ona govorila o tem resnici. Komunistične zločine je potreba obsoditi in analizirati v imenu demokratičnih vrednot in ne iz kakih nacifasističnih idealov.“ (45)

Komunisti so se predolgo skrivali za propagandno krilatico antifašizma, da bi smeli uporabljati tak izgovor v nedogled. S to mislijo Courtois zaključuje uvod v knjigo, ki obljublja najti odgovor na vprašanje: Zakaj so voditelji komunizma mislili, da je „potrebno iztrebiti vse, katere so označili

kot 'sovražnike'? Zakaj so mislili, da imajo pravico teptati nepisani zakon, ki vodi življenje človeštva: 'Ne ubijaj?' (46) Pred morjem človeške krvi se avtor upravičeno sprašuje, kaj so rabili mislili. Ali ne nakažejo s tem nehote, da bo treba iskati najgloblje odgovore na ta vprašanja v svetu misli in idej, pa tudi v svetu vere?

Odgovor bo gotovo zanimal tudi Slovenec. Na naših tleh je bilo namreč pobitih, v času revolucije in komunističnega režima izredno veliko, a še vedno ne točno raziskano število ljudi. Do teh znanih in neznanih žrtev in do njihovega spomina imajo neodklonljive dolžnosti resnični demokrati tudi v naši državi.

Francoski izobraženci, ki so bili nad komunizmom razočarani, so zdaj, ob koncu stoletja, s sodelovanjem pri pisanju Črne knjige po svojih močeh poravnali dolg do zgodovinske resnice. Upajmo, da bo ta zgled zbudil vest tudi njihovim vrstnikom po tistih evropskih državah, kjer je molk o zločinih komunističnih režimov še vedno pravilo.

KONEC

Navedbe so po španskem prevodu: „El libro negro del comunismo“, Editorial Planeta, Barcelona, 1998.

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

KRŠKO/TREBNJE - Seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic so prvi dan leta 1999 zabeležili več šibkih potresnih sunkov iz oddaljenosti 70 kilometrov jugovzhodno od Ljubljane. Žarišča potresov so nastala jugozahodno od Krškega, na območju Krškega hribovja. Najmočnejši potresni sunek je imel magnitudo 1,6. Po ocenah uprave za geofiziko je bila intenziteta najmočnejšega tretje do četrte stopnje po evropski potresni lestvici (EMS). Potres so po prvih podatkih čutili redki prebivalci Kostanjevice in okolice. Seizmografi so zatem zabeležili še potres na območju Trebnjega.

LJUBLJANA - Prvega januarja se je do 11. ure v slovenskih porodnišnicah rodilo 12 otrok. Prvi novorojenček je na svet prišel osem minut po polnoči v ljubljanski porodnišnici. Mali Matic je bil težak 3530 gramov in velik 51 cm. Sicer pa sta se v Ljubljani rodili še dve deklici. V letošnji novoletni noči se je največ otrok rodilo v celjski porodnišnici, in sicer tri deklice in en deček. V Kranju, Novem mestu, Postojni in Ravnah na Koroškem so se rodile štiri deklice. V Novi Gorici pa je na svet prišel fantek. Nobenega poroda pa v novoletni noči niso imeli v Mariboru, Kopru, Murski Soboti, Izoli, Krškem in Trbovljah.

LJUBLJANA - Uradni podatki kažejo, da Slovenci z izjemo lovcev ne segajo pogosto po orožju. V državi je tudi razmeroma malo imetnikov orožja, približno dva odstotka. Med tistimi, ki v Sloveniji posedujejo prijavljeno orožje, izrazito prevladujejo lovci: po podatkih ministrstva za notranje zadeve je imelo konec novembra v Sloveniji 38.296 občanov prijavljenih skupaj 85.669 kosov različnih vrst orožja; največ, skoraj dve tretjini je lovskega (64,6 odstotka), tretjina pa varnostnega (34 odstotkov) orožja. Skrb pa vzbujajo podatki o vse večjih količinah odkritega oz. zaseženega neprijavljene orožja v Sloveniji v minulih petih letih. Policija je leta 1997 zasegla dvakrat več orožja kot leto prej, od tega je bilo največ hladnega orožja, pištol, plinskega orožja, pušk, lovskega orožja idr. Delež kaznivih dejanj v Sloveniji, pri katerih je

bilo uporabljeno strelno orožje, pa je razmeroma ustaljen in v zadnjih petih letih ne narašča. V letu 1997 je bilo strelno orožje uporabljeno pri 319 kaznivih dejanjih.

LJUBLJANA - V ljubljanski operni hiši so slovesno razglasili Slovenko leta '98. Bralci in uredništvo revije Jana so že enajstič zapored glasovali za najboljšo, najpogumnejšo in najbolj uspešno Slovenko. Največ glasov so namenili Emiliji Baranji, poštvalni materi in skrbnici dveh otrok s cerebralno paralizo. Tudi letos so bralci in bralke revije Jana izbirali med 15 kandidatkami, kar četrtnina pa je svoje glasove namenila Emiliji Baranji.

LJUBLJANA - V lanskem letu je v prometnih nesrečah življenje izgubilo 308 oseb, kar je 13,73% manj kot leto poprej, ko je umrlo 357 ljudi.

LJUBLJANA - Po podatkih ministrstva za notranje zadeve so bili lani med najbolj priljubljenimi vozili pri Slovencih avtomobili francoskega proizvajalca Renault, sledijo pa mu Volkswagen, Daewoo, Fiat in Citroen. Najbolje prodajana modela leta 1998 sta Renaultova clio in megane, med lahkimi gospodarskimi vozili pa Peugeotov boxer in Renaultov kangoo. Prodaja osebnih vozil pa se je v primerjavi z letom 1997 povečala za slabih 13 odstotkov.

LJUBLJANA - Patriot je naslov novega slovenskega celovečernega filma. Zrežiral ga je Tugo Štiglic, igrajo pa Brane Završan, Tanja Dimitrievska, Roman Končar, Ivo Barišič, Boris Kobal, Polona Vetrh, Radko Polič, Uroš Smolej, Bogomir Veras in drugi. Film pripoveduje o času, ko Slovenija v občutljivem obdobju geopolitične prerazporeditve sveta vstopa v evropske politične in vojaške integracije. NATO pripravlja globalni načrt zaščite srednjeevropskega območja, zato - po scenariju Igorja Karlovskega - v Sloveniji postavi letalski obrambni center, ki dobi ime Patriot. Ta sistem skuša uničiti mednarodna teroristična organizacija, ki grozi tudi z uničenjem jedrske elektrarne v Krškem. Katastrofalni razplet dogodkov prepreči kriminalist, odgovoren za sistem Patriot, pri tem pa uspešno obračuna tudi s t.i. notranjimi sovražniki.

OBISK Č. G. HLADNIKA V MAR DEL PLATI

Za novo leto je č. g. Hladnik obiskal naše rojake v Chapad Malalu in Mar del Plati. Sprjela sta ga gg. Japelj Jože in Turk Alojz, ki sta ga nato spremila dalje v Mar del Sur. 2. januarja so se vsi naložili na kamion in se odpeljali k sv. maši v Eufemio. Tu je bil mali misijon. Proti večeru je g. Hladnik bil v spremstvu g. Japlja med fanti v Chapad Malalu. Tam je 37 slovenskih fantov, 4 pa so malo vstran na Brusquitas. V torek pa so pohiteli k sv. maši in sv. zakramentom v Mar del Plato. G. Hladnik je obiskal istočasno tudi slov. rojake v Mar del Plati, ob tej priliki so naši fantje prišli v stik s starejšimi naseljenci, s katerimi so navezali prijateljske stike.

SLOVENSKI BOŽIČ V MENDOZI

Slovenski naseljenci, ki so doslej prišli v Mendozo, so se do praznikov že vsi razmestili po mestu ali okolici v provinci. Delo si je našel kmalu vsak, le s stanova-

njem je velik križ. Največ razumevanja so bile deležne družine z najštevilnejšimi otroki pri slovenskem lesnem podjetju. Tako je g. Kavka sprejel na delo 10 družinskih očetov in spravil z njimi h kruhu in povečini tudi pod streho nad 50 oseb.

Za božič so nam gostoljubni bratje maristi odstopili ... prijazno kapelo za polnočnico. Naša pesem, čeprav v začetnih težavah improvizirana, je prežela srca slovenskih naseljencev in močno ugajala tudi domačinom. Na sveti dan dopoldne so se zbrali Slovenci na otroško božičnico. Otroci so se dokaj dovršeno pripravili z zao-kroženim božičnim sporedom in nam zapeli, deklamirali in recitirali. S sodelovanjem in prispevanjem obeh slovenskih podjetij (gg. Hrašovec in Kavka) je bilo tudi mogoče pripraviti 60 otrokom sladkih božičnih daril. .. Božičnega veselja so se z nami udeležili tudi nekateri tuk. starejši naseljenci, ki so vsi presenečeni poslušali po 10 ali 20 letih zopet slovensko pesem.

**Svobodna Slovenija, št. 2.
13. januarja 1949**

Slovenija moja dežela

Vedeževanje na Silvestrovo

Na večer starega leta so v mnogih slovenskih domovih vedeževali „pod klobukom“. Položili so šest klobukov na mizo in pod vsakega skrili kako stvar. (ključ = gospodarstvo, prstan = ženitev, ogelje = smrt, mošnjo = bogastvo, punčka = otrok, itd.) Vsak od navzočih je dvignil klobuk in si je iz stvari, ki jo dobil, lahko preračunal prihodnost.

Še danes je ponekod navada, da „vliვა-jo svinec“. Raztopljenega namreč vliვაjo v mrzlo vodo, kjer se takoj strdi, in iz oblike

nastalih figur ugibajo usodo navzočih (na primer krona, venec, človek...).

V zgornji Savinjski dolini so dekleta šla po drva. Če so zgrabile parno število polen, pomeni, da bodo dobile fanta. Na Vrsnem pa gre neomoženo dekle k svinjaku ter reče: „Pfu, koc (prešček) letos? Če se prešček oglasi, se dekle omoži še istega leta. Če se pa ne oglasi, ga dekle vpraša še enkrat. In če treba še v tretje. In če se prešček še v tretje ne oglasi, naj dekle ne upa v možitev niti tretje leto.

+ Jože Skale

V San Martinu je umrl v starosti 78. let, dne 22. decembra 1998 Jože Skale in bil naslednji dan pokopan na pokopališču Pablo Podestá. Pogrebno mašo in obrede je opravil župnik Franc Šenk.

Pokojni Skale je bil doma v vasi Močle, fara Šmarje pri Jelšah. Njegova življenjska pot ni bila rožnata. Komaj se je izučil za mizarja, je bil nasilno mobiliziran v nemško vojsko, nazadnje je bil na italijanski fronti, kjer je prišel v angleško ujetništvo. Ker se iz prepričanja ni odločil za titove prekomorske brigade, je bil pozneje kot vojak v angleških vojaških edinicah in po odhodu teh iz Italije je bil poslan v begunsko taborišče Trani, odkoder je z drugimi leta 1948 prispel v Argentino, kjer se je takoj zaposlil v svoji stroki. Kmalu nato se je poročil z Marijo Rupnik, in njima se je jima rodil sin Jožko, toda sreča zakona ni trajala dolgo, zavratna bolezen in ostala sta brez ljubljene mame. Sestra pokojne Marije, Francka in mož Stanko Oberžan, sta poleg svoje številne družine obema nudila svoj dom. Teta Francka je malemu Jožkotu nadomestovala mamo, dokler se ni osamosvojil.

Pokojni Jože Skale se je ob prihodu v Argentino vključil v slovensko skupnost, najprvo pri Fantovski zvezi, nato pri Družabni pravdi, še posebej pa je sodeloval v Slovenskem domu v San Martinu takoj od začetka, bil član pevskega zbora in vedno pripravljen pomagati ali kaj narediti.

Dolga in neozdravljiva bolezen ga je prezgodaj prisilila na bolniško posteljo. Okreval pa je toliko, da se je podal na pot

v domovino, ki jo je tako želel obiskati, toda se je moral predčasno vrniti, kajti bolezen je hitro napredovala in končno izčrpala življenjske moči. Srečal se je z Resnico, ki ji je bil vedno zvest upajoč da je dobil svoje plačilo.

Zapušča sina z družino, v domovini pa dve sestri in brata, ter brata v Kanadi, katerim izrekamo globoko sožalje.

J.Ž.

Osebne novice

Krst: 20. decembra 1998 je bil krščen **Gabrijel Dario Silvero**, sin Daria in Helene roj. Krajnik. Botra sta bila Andrejka Krajnik Figueroa in Lojze Poglajen. Krstil je pater Alojzij Kukovica.

Čestitamo!

Smrt: Umrle v Gonzalez Catán Anton Furlan (88). **Naj počiva v miru!**

V dobroteljni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: N. N. Hurlingham 50.-; Tone Truden 100.-; N. N. Capital 100.-; Marjan Eiletz 100.; Jože Rožanc 50.- v spomin sestri Kati; druž. Andrej Grohar 50.- v spomin Miji Markež; N. N. Ramos Mejia 50.-; Marica Klemenc 20.-; N. N. Carapachay 10.-; Julči Zupan 1000.-; sestre Maček 100.- v spomin Francki Tomazin; Vida Pograjc 100.- ob 10. obletnici moževe smrti; Jože Rus (Chicago) 100.- US dol. ob zlati poroki. Bog naj vsem dobrotnikom obilo poplača!

Slovenija in šport

DUNAJ - Slovenska dolgoprogašica Helena Javornik je zmagala na tradicionalnem silvestrskem teku v središču Dunaja. 5,4-kilometrsko preizkušnjo je pretekla v 17 minutah in 35 sekundah, kar je tudi nov rekord proge.

MELBOURNE - Na svetovnem prvenstvu v jadranju v Melbournu so s kvalifikacijami pričeli prvenstvo v razredu 470. Svetovna in evropska podprvaka Tomaž Čopi in Mitja Margon sta po treh regatah v skupini B na sedmem mestu, v ženski konkurenci pa sta Janja Orel in Klara Maučec na 13. mestu skupine A. V ponedeljek so v obeh konkurencah na programu še zadnje tri kvalifikacijske regate. Zaradi prešibkega vetra četrti dan tekovanja posadke v razredu laser niso opravile nobene regate.

MARIBOR - Urša Jurančič je zmagovalka paralelne tekme za pokal Ballantine's snowboard na mariborskem Pohorju. Polona Zupan je v prvi vožnji padla, tako da je imela Jurančičeva pred drugo vožnjo maksimalno prednost 1,404 sekunde, kar je bilo v drugo premalo. Tretja je bila Avstrijka Martina Egger. Pri moških so Slovenci zabeležili kar trojno zmago. V finalu sta se med seboj pomerila Mariborčan Aleš Komočar in Ljubljčan Matej Voroš. Uspešnejši je bil Komočar, ki je v prvi vožnji sicer odstopil, a se je v drugi podobno pripetilo tudi Vorošu. V malem finalu

je Kranjčan Rok Flander premagal Avstrijca Stefana Rischnerja.

BAD GOISERN - Primož Zupan Urh je zmagal na drugi tekmi za celinski pokal v smučarskih skokih v Bad Goisernu s pol točke prednosti pred Avstrijcem Martinom Kochom in Norvežanom Mariusom Marisetom. Med deseterico se je uvrstil še Rolando Kaligaro, ki je tako kot na prvi tekmi osvojil četrto mesto.

HEBALM, Avstrija - Slovenski alpski smučarki Špela Bračun in Mojca Suhadolc sta se odlično odrezali na prvem od dveh FIS. V močni konkurenci je Bračunova z majhnim zaostankom zasedla tretje mesto, Suhadolcova pa se je uvrstila mesto za njo.

SALKHALLEN - Slovenska teniška igralka Tatjana Mlakar je nastopila v finalu turnirja ITF za igralko do 18 let v Salkhallenu na Švedskem. V paru z Nemko Ganzerjevo pa sta morala po treh dobljenih tekmah na turnirju priznati premoč Angležin-jama Krothavongovi in Baltachi z 1:6 in 2:6.

**PRIHODNJA ŠTEVILKA
SVOBODNE SLOVENIJE
IZIDE
ZARADI POČITNIC
4. FEBRUARJA.**

Mali oglasi

V Bariločah oddajam rojakom sobe s kopalnico, centralno kurjavo in kabelsko televizijo. Alojamiento familiar Yolanda Bačar. Tel (0-944) 25247 - Od 24. januarja dalje: (0-2944) 425247.

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Almaguer 3351, 1. nadst. „F“, San Justo. Tel. 482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 696-8842 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Kvalitetno razvijanje fotografskih filmov: 36 posnetkov 10x15 \$ 10.- Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga - Tel.: 659-2060 - E-mail: marko@pinos.com

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKE VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

Tadej Zurec

NAPELJAVA IN POPRAVILA
PLINSKIH IN VODNIH
INSTALACIJ TER KLOAK PO
VSEM VELIKEM BUENOS AIRESU

PROSITE ZA PRORAČUN

Tel. 623-2003 / Cel. 15-526-2202

SPREMENBA TELEFONSKIH ŠTEVILK V ARGENTINI

Od 23. januarja dalje bo Argentina spremenila vse telefonske številke. Spememba je takšna:

Pred vsako številko telefona je treba dodati 4

V medkrajevnem telefonskem prometu je treba pred vsako številko kraja dodati

- 1 za Buenos Aires, (torej Buenos Aires = 011)
- 2 za jug (torej Bariloche 02944, Miramar 02291)
- 3 za sever (torej Tucuman 0381, Mendoza 0361)

Tako so odslej naše številke naslednje (v oklepaju za klic iz inozemstva):

Svobodna Slovenija (54-11) 4-636-0841

Faks Sv. Sl. (54-11) 4-636-2421

e-mail: debelj@pinos.com

esloveniau@impsat1.com.ar

Tiskarna Vilko (54-11)- 4-307-1044

Faks tiskarna (54-11)- 4- 307-1953

e-mail vilko@ciudad.com.ar

Zedinjena Slovenija, Slovenska hiša ali Dušnopastirska pisarna imajo isto številko telefona in faksa kot Svobodna Slovenija.

Nedeljske maše in srečanje po njih

„Kronika poročja, da je bila prva slovenska maša v sanhuški cerkvi 14. avgusta 1949 ob osmih zjutraj. Kmalu za tem se je začelo z rednimi slovenskimi nedeljskimi mašami, ki se odteje vrstijo nepretrgano skozi vso dobo do današnjih dni in to ob stalni veliki udeležbi tako starejših kot mladine. Za prvega duhovnega pastirja je bil imenovan salezijanec Janko Mernik, ki je ustanovil tudi slovenski Mladinski dom v bližnjem salezijanskem zavodu Don Bosco, kjer je bil nastavljen.

Nedeljska srečanja so se „nadaljevala“ v bližnjem baru-kavarni „Tokio“. Ob kavici, svežem pokrepčilu v poletju ali malo močnejši pijači v mraznih zimskih nedeljah je potekal razgovor med „Italijani“ in „Avstriji“ ali „Korošci“ (iz avstrijskih ali koroških begunskih taborišč) ki so si postali veliki prijatelji, tako da ni bilo razlike med rojaki iz raznih slovenskih pokrajin. Vsi so bili Slovenci, ki so stopili novim izzivom naproti.“

ZBORNİK Zedinjene Slovenije, str. 529.

Knjigo lahko še vedno nabavite v pisarni ZS, v Slogi in pri poverjenikih. Cena broširanemu izvodu \$ 80.- trdo vezanemu pa \$ 100.-

Za vodjo slovenskega podjetja v Argentini s področja izvoza argentinskega sončničnega semena in olja iščemo mlajšo sposobno osebo za stalno zaposlitev.

Pogoje in curriculum vitae poslati na
S.L.A.T.Z., Bme. Mitre 97 - 1704 Ramos Mejia, BA
do 1. februarja t.l.

Razpeta med...

Nad. s 3. str.

mi gre najbolj pod kožo. Prav on je napisal prvo opero v zgodovini in z njo je tako moderen, tako neprimativen v svojih vsebinah, Angleži pravijo, da so njegovi teksti kot Shakespeare, bogastvo njegovega jezika je neverjetno.

Glas Slovenije: So vam pri srcu tudi njegove druge opere? Peli ste že v Orfeju?

B.F.: Tu so še druge njegove opere kot na primer Kronanje Popeje, to je tako dramatična in bogata opera. Napisal je veliko oper, žal pa je veliko izgubljenih; znan je njegov triptih Orfej. Upa se, da se bodo še našli kakšni odlomki.

Glas Slovenije: Kakšen je vaš odnos do drugih, rekla bi popularnejših oper, na primer Madam Butterfly, Tosca, Aida, Nabucco, Traviata, La Bohem in drugih? Ste jih kdaj peli in ali si jih želite peti?

B.F.: So čudovite in popularne, saj so najboljše, rada bi pela tudi kakšno opereto. Za moj glas pa žal nista Puccinijevi operi La Bohem in Tosca, te so primerne v glavnem za sopran. Pri Verdiju bi se lahko našlo kaj, toda nimam tipičnega verdijanskega glasu, pela sem samo rekvijemsko mašo, pri Traviati pa tudi nič ni za mezzo glas. Pojem pa rada Mozarta, Rossinija

sem rada pela, in v francoskem repertoarju je veliko lepih, čudovitih stvari. Opero peti je zame ne samo fenomen glasu, treba je iti globlje v interpretacijo, v igro, v teatralni napor, zato me velikanski odri ne zanimajo in zato izbiram, kje pojem in s kom pojem. Monteverdija lahko zapoje skoraj vsak, toda interpretirati ga pa je drugo, moraš recitirati ko poješ, pravilno moraš izgovarjati besede...

Glas Slovenije: Naj vam mimogrede poveva zanimivost, prav včeraj sva brala, da dr. Franceta Rodeta, ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita najbolj navdušuje prav Monteverdi, tudi zanj je velik glasbenik, velik komponist.

B.F.: Tega pa nisem vedela. Krasno. Moram še enkrat povedati, da je Kronanje Popeje tako nekaj izrednega in modernega, je na nivoju oper Traviata, La Bohem ali Madam Butterfly.

Glas Slovenije: Posneli ste tudi veliko plošč?

B.F.: Nabralo se je okoli 30 CDjev (zgoščenki). Na njih sem posnela različno glasbo od Hendelove opere do druge stare glasbe, tudi Bacha, drugo leto pa bom snemala z velikim dirigentom Nicolasom Harloburgom.

Glas Slovenije: Vedno si želite kaj posneti tudi v slovenščini?

B.F.: Še nisem prišla do tega. Z bratom se že pogovarjava da bova skupaj kaj naredila.

Glas Slovenije: Je Marko Fink, ki zdaj živi že tri leta v Ljubljani vaš brat?

B.F.: Ja, seveda. Ima mednarodno kariero. Slišala sem, da namerava priti tudi v Avstralijo... menda je bil tukaj tudi Juan Vasle...

Glas Slovenije: Kdaj pa? O tem nič ne vemo, saj bi nam takšno novico vendar sporočil njegov brat Mirko Vasle, ki pripra-

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentin B. Debeljak

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

e-mail: esloveniau@impsat1.com.ar

e-mail: debelj@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 70; obmejne države Argentine 105 USA dol.; ostale države Amerike 120 USA dol.; ostale države po svetu 130 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -

Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953

E-mail: vilko@ciudad.com.ar

vlja v Buenos Airesu slovenske radijske oddaje Okence v Slovenijo in se nam večkrat oglašja po e-mailu.

Govorili smo še o tem kako je lepo, ko smo Slovenci tako povezani, zdaj preko Emailov in interneta. Bernarda nam je povedala, da ima v Argentini teto, ki jo je pred odhodom v Avstralijo obvestila s posebnim seznamom o pomembnih Slovincih v Avstraliji. Pokazala nam je njeno pismo in izrezke iz časopisov, med drugim je bil na pismo nalepljen tudi članek o našem Stičišču avstralskih Slovencev iz Svobodne Slovenije. „Torej sem že naredila domačo nalogo“, je dejala Bernarda, Florjanu pa: „A vi ste ga začeli to Stičišče...? Prijetno je tako srečati Slovence in o njih že prej nekaj vedeti. Oh, ta internet in e-mail, krasna stvar!“

Z Bernardo in njenim soprogom smo potem še dolgo klepetali o tem in onem. Florjan je pridno pritiskal na fotografski aparat, rezultat tega je bila cela vrsta nepozabnih fotografij, tudi družinskih in posnetih v Lyric Theatre ob izvajanju Monteverdijevega Odiseja. Vse fotografije sva zložila v majhen albumček in ga nekaj ur po srečanju z družino Fink Inzko pustila za presenečenje pri hotelski recepciji. Od prijazne družine Fink Inzko sva se poslovila s srčnimi željami za Bernardin pevski uspeh in Valentinovo varno življenje v še vedno nevarnem Sarajevu.

Pogovarjala sta se

Stanka Gregorič in Florjan Auser

8. januar 1999, Glas Slovenije

(po Internetu)

MASTERCARD - CARTA SLOGA

Vsak dan je več rojakov, ki s to kartico brez nepotrebnih zadreg poravnajo svoje obveznosti in nakupe.

Pri nagradnem žrebanju za dve letalski vozovnici BUE-LJU-BUE je sreča izbrala lastnika Master-card - Carta Sloga

Izzrebana je bila št. 3080

Pridružimo se uspešnim! Zaživimo samozavestneje!

Telefon: 656- 6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!